



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

בפני כבוד השופטת - נשיאה לורד

כבוד השופט דותן

כבוד השופטת עטר

מאשימה

מדינת ישראל

על-ידי ב"כ עו"ד יעל עצמון ועו"ד דנה אלון

נגד

נאשם

עמירם בן אוליאל

על-ידי ב"כ עו"ד אשר אוחיון ועו"ד יצחק בם

### תקציר הכרעת הדין

בהתאם להוראת סעיף 182 סיפא לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, אנו מודיעים על זיכוי הנאשם מן האישום הראשון המיוחס לו, שעניינו חברות בארגון טרור. הנאשם הורשע בכל העבירות המיוחסות לו באישום השני: 3 עבירות רצח, שתי עבירות ניסיון רצח, שתי עבירות הצתה ועבירה של קשירת קשר לביצוע פשע ממניע גזעני.

1. כנגד הנאשם ואחר (להלן: "נאשם 2") הוגש כתב אישום הכולל שמונה אישומים. האישום הראשון ייחס לשניים חברות בארגון טרור שביקש ליצור תבערה ביטחונית על רקע לאומני ובין דתי. האישום השני ייחס להם את תכנון הפיגוע בדומא (מינוח המופיע בכתב האישום), ולנאשם אף את ביצועו. כתוצאה מהפיגוע נשרפו למוות שלושה מבני משפחת דוואבשה וילד נוסף נפצע באורח קשה מאוד. יתר האישומים, הכוללים עבירות שבוצעו ממניע גזעני, יוחסו לנאשם 2 בלבד.

### עובדות כתב האישום

2. החלק הכללי של כתב האישום המתוקן סוקר את הרקע וההתארגנות של ארגון הטרור. צוין כי במהלך השנים 2009-2013 בוצעו ע"י פעילים יהודים במקומות שונים פעולות שכונו "תג מחיר" שכללו הצתות רכוש השייך למוסלמים ונוצרים, בעיקר מבני דת וכלי רכב, וריסוס כתובות בעלות תוכן פרובוקטיבי ומתריס.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

במהלך השנתיים שקדמו להגשת כתב האישום (2014-2016) החלה לפעול התארגנות חדשה של פעילים קיצוניים שביקשו לקדם תפישה אידאולוגית קיצונית ואלימה יותר שמטרתה ערעור יציבות המדינה באמצעות הפעלת טרור ואלימות, לרבות פגיעה בנפש.

3. בהתאם לעובדות האישום הראשון, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, היו הנאשם ואחרים שזהותם ידועה למאשימה, חברים בארגון טרור שמטרתו להביא כאמור לתבערה ביטחונית על רקע לאומני ובין דתי.

תכניות הפעולה של הארגון כללו פגיעה בערבים, ברכושם ובקודשי דת נוצרים ומוסלמים, במטרה לעורר מדנים בין חלקי האוכלוסייה באופן שיביא למתיחות על רקע לאומני ויחייב את המדינה להשקיע משאבים רבים להשבת השקט והביטחון.

הפעולות האלימות שביצעו הנאשם והאחרים במסגרת הארגון, נועדו להעביר מסר מרתיע ולזרוע אימה ופחד בקרב האוכלוסייה הלא יהודית. הנאשם והאחרים פעלו ממניע אידאולוגי בכוונה להביא לשינוי מדיניות השלטון ולכך שהמדינה תתנהל לפי חוקי התורה. בגין אישום זה יוחסה לנאשמים עבירה של **חברות בארגון טרוריסטי**, לפי סעיף 3 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948 (להלן: "**הפקודה**").

4. האישום השני מייחס לנאשמים את תכנון הפיגוע בכפר דומא, ולנאשם גם את ביצועו. בהתאם לעובדות כתב האישום, בתגובה לרצח מלאכי רוזנפלד ז"ל, שהתרחש בסוף יוני 2015, קשרו הנאשמים קשר לביצוע פיגוע נקמה בכפר דומא. הפיגוע תוכנן בפגישות שקיימו הנאשמים ובסופן קבעו כי יפגשו בלילה שבין 30.7.2015 ל-31.7.2015 על מנת לבצע את הפיגוע, כאשר בהתאם לסיכום ביניהם, הנאשם יביא את האמצעים הנדרשים לביצועו. בסופו של דבר, יצא הנאשם לבדו לבצע את הפיגוע.

על מנת להגביר את אפקט ההרתעה והפחד ולהגביר את הפגיעה, חיפש הנאשם בית בתוככי הכפר, בעל סממנים המעידים כי הוא מיושב. לאחר שאיתר את הבתים המתאימים, ריסס הנאשם כתובות "נקמה" ו"יחי המלך המשיח" והצית שני בתים בכפר בכוונה לגרום למותם של יושבי הבתים. הבית הראשון שהצית הנאשם, ביתו של מאמון דוואבשה, היה ריק מאדם. בבית השני שהצית הנאשם לנו באותה העת סעד ורהאם דוואבשה וילדיהם הקטנים. כתוצאה ממעשיו של הנאשם מתו סעד, רהאם ועלי התינוק, ואילו אחמד, שהיה כבן חמש במועד הפיגוע, נפצע באורח קשה.

בגין אישום זה יוחסו לנאשם **שלוש עבירות רצח**, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"); **שתי עבירות ניסיון רצח**, לפי סעיף 305 לחוק; **ושתי עבירות הצתה**, לפי סעיף 448 סיפא לחוק. לשני הנאשמים יוחסה עבירה של **קשירת קשר לביצוע פשע ממניע גזעני**, לפי סעיף 499(א)(1) בנסיבות סעיף 1144 לחוק.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

5. תשובת הנאשם לכתב האישום הוגשה בכתב ביום 26.10.2016. הנאשם כפר באמור בחלק הכללי ובשני האישומים שיוחסו לו. בנוגע לאישום השני, אישרה ההגנה כי ביום 31.7.2015 הוצתו שני הבתים בכפר דומא, וכי כתוצאה מההצתה מתו שלושה מבני משפחת דוואבשה וילד נוסף נפצע, אך הכחישה את נסיבות ההצתה המתוארות בכתב האישום.

### משפט הזוטא

6. נוכח אופי חקירתם של שני הנאשמים, נוהל משפט זוטא ממושך ביחס לקבילות הודאות שמסרו בחקירה. במסגרת משפט הזוטא נשמעו בין היתר עדויותיהם של חוקרי השב"כ והמשטרה, וכן עדויות שני הנאשמים. בתום שמיעת הראיות בעניין זה, ניתנה ביום 19.6.2018 החלטתנו במשפט הזוטא.

7. בעניינו של הנאשם נקבע כי יש לפסול את הודאותיו שנגבו במהלך שתי החקירות בהן הופעלו נגדו "אמצעים מיוחדים" (להלן: "**חקירות הצורך**"), וכן כי אין מקום לקבל את שתי ההודאות העוקבות שניתנו לאחר חקירת הצורך הראשונה כראיה. זאת, משום סמיכות הזמנים בין לבין חקירת הצורך; והקושי לקבוע האם ניתנו באופן חופשי ומרצון, בהעדרו של תיעוד מספק ממנו ניתן ללמוד על הלך רוחו של הנאשם. אשר להודאות שנמסרו החל מהחקירה הראשונה שתועדה בתיעוד חזותי ועד לפני תחילתה של חקירת הצורך השנייה, נקבע כי התיעוד החזותי במהלך החקירות הללו וכן בהובלה והצבעה, סיפקו כלי חשוב ביותר להתרשמות בלתי אמצעית מהאווירה בחקירות ומהתנהלות הנאשם. התיעוד המחיש כי ההודאות ניתנו מרצון ומתוך בחירה מודעת של הנאשם במה להודות ובמה לכפור. זאת ועוד, התיעוד חשף את אופן מסירת הדברים במדויק ובמלואם, והשליך גם על תוצרי החקירות המאוחרות שלא תועדו. לפיכך, נקבע כי הוכח שהודאות הנאשם במהלך חקירות אלה ניתנו באופן חופשי ומרצון, ועל כן יש לקבל את תוצריהן כראיה קבילה.

### ההליך לאחר משפט הזוטא

8. לאחר ההחלטה במשפט הזוטא החלה שמיעת הראיות במשפט העיקרי, זאת בעניינם של שני הנאשמים.

9. **מטעם התביעה** העידו חוקרי משטרה, ובין היתר ארז אמויאל, אשר היה אחראי על החקירה מטעם המשטרה (להלן: "**ארז**"); חוקרי השב"כ, ובין היתר **מיגל**, אשר היה אחראי על חקירת האירוע מטעם השב"כ (להלן: "**מיגל**"); **חסיין דוואבשה**, אביה של רהאם המנוחה.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

**תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'**

הודעותיו של אברהים דוואבשה (להלן: "אברהים"), עד שנכח בזירה בסמוך לאחר האירוע, הוגשו בהסכמה.

10. ביום 12.5.2019 הודיעו הצדדים על הסדר טיעון בעניינו של נאשם 2. נאשם 2 הודה במיוחס לו בארבעה אישומים, בביצוע עבירות ממניע גזעני, ובהן קשירת קשר לביצוע הפיגוע בדומא. בנוסף, הורשע נאשם 2, לאחר שמיעת הראיות, באישום העוסק בחברותו בארגון טרור.

11. פרשת ההגנה בעניינו של הנאשם החלה ביום 26.6.2019. בפתח הישיבה הודיע ב"כ הנאשם כי הנאשם בוחר שלא להעיד במשפט, זאת כביטוי לתחושת העוול שחש שנעשה לו במשפט הזוטא, בסיומו החליט בית המשפט לפסול רק חלק מהודאותיו.

12. מטעם ההגנה העידו שתי קבוצות של עדים. הקבוצה הראשונה נוגעת לטענת האליבי של הנאשם, והקבוצה השנייה נוגעת לניתוח כתב ידו אל מול הכתובות בזירת האירוע.

### **תמצית ההכרעה**

13. לאחר שמיעת העדים, עיון בפרוטוקול והמוצגים ובחינת הראיות, מצאנו כי הוכחו מעבר לספק סביר עובדות האישום השני העוסק בפיגוע בדומא, ועל כן יש להרשיע את הנאשם בעבירות העולות מהן. באשר לאישום הראשון, מצאנו לזכות את הנאשם מהמיוחס לו, חברות בארגון טרור, וזאת מחמת הספק.

### **האישום השני- הפיגוע בדומא**

14. יישום המבחנים שנקבעו בפסיקה, על הודאותיו הקבילות של הנאשם, מלמד כי מדובר בהודאות בעלות משקל גבוה התואמות את ממצאי הזירה באופן שאינו מתיישב עם האפשרות שמדובר בהודאות שווא של מי שהינו חף מפשע.

15. ההתרשמות הבלתי אמצעית מהנאשם, במהלך חקירותיו המתועדות, עדותו במשפט הזוטא והתנהגותו באולם בית-המשפט, הינה כי לא מדובר בנאשם המשתייך לקבוצת סיכון למסירת הודאות שווא. מדובר באדם פיקח, בעל זיכרון יוצא דופן, בעל עוצמה וחוסן פנימי העומד על עקרונותיו ואינו "נוטה לרצות" את חוקריו.

16. הודאותיו של הנאשם אל מול החוקר מיגל ניתנות ברצף, מפורטות מאוד, כוללות תיאורים אותנטיים ופרטים רבים, זאת למרות שהן ניתנות כחמישה חודשים לאחר הפיגוע. הנאשם עורך בדבריו הבחנה בין פרטים אותם זוכר בוודאות לבין פרטים שאינו בטוח בהם.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

17. הנאשם מתאר בהודאותיו בפירוט רב מאוד את זירת הפיגוע, פירוט שבמהלך ההובלה וההצבעה הוברר כי הינו מדויק ביותר. גם במהלך ההובלה וההצבעה הנאשם מתמצא היטב בזירה שהינה מורכבת, הוא מקפיד לדייק ולציין באיזה פרטים אינו משוכנע באופן מלא. הנאשם מבצע את השחזור באופן מדויק וזהה למפורט בהודאתו שקדמה לשחזור, דבר השולל את הטענה כי הפרטים שמסר הינם "ניחושים" שהוא מנחש תוך כדי השחזור.
18. להודאותיו של הנאשם נמצאו תוספות ראיות שיש בהן כדי לעמוד בתוספת המאמתת של "דבר מה נוסף": יכולת הנאשם לשחזר את האירוע; מסירת פרטים מוכמנים ששניים מהם אף לא היו בידיעת החוקרים בעת מסירתם - צבע הרכב שחנה בזירה, וכן מאפייני החלון בבית השני וכיוון פתיחתו. בנוסף ידע הנאשם לזהות את החלון דרכו הושלך בקבוק התבערה השני, את אופן ההתנפצות, ומסר מאפיינים של בקבוקי התבערה והזירה המתיישבים עם הממצאים ועם המאפיינים הייחודיים שבזירה. לנאשם בחקירתו לא היה הסבר אמין לידיעת הפרטים המוכמנים, והוא נמנע מלהעיד בפרשת ההגנה ולהיחקר גם בעניין זה; הימנעות הנאשם מלהעיד בנסיבות תיק זה, מהווה אף היא "דבר מה נוסף".
19. אין לקבל את טענת המאשימה ולעשות שימוש בזהות הנטענת בין דברים שמסר נאשם 2 בחקירתו (הגרסה ההיפותטית) לבין גרסתו של הנאשם, שכן נאשם 2 לא העיד במשפט העיקרי, לא הייתה לצדדים הזדמנות לחקרו ועל כן לא ניתן לעשות שימוש באמרותיו כנגד הנאשם דן.
20. יש לדחות את טענות ההגנה ל"דבר מה סותר". בכל הנוגע להודעתו של **העז אברהים**, נכון ליתן משקל ולהתחשב בחלק מעדותו בנוגע לפעולתו שלו, הזזת הרכב, שמתיישבת עם הממצאים בזירה. אשר לעדותו בדבר קיומם של שני מפגעים והתנהגותם בזירה, קיים קושי לקבוע ממצאים עובדתיים על סמך דבריו, שעה שלא העיד. מכל מקום, לא ניתן לקבוע על סמך הראיות שהוצגו אם אכן היה מבצע נוסף בזירה. זו אפשרות שנותרה כתייה, כאשר אף החוקרים בתיק הגדירו זאת כך, בהעדר ראיות מספיקות. אף אם נניח, על סמך עדותו של אברהים, כי אכן נצפו במקום שני מפגעים, איננו סבורים כי יש בכך כדי להפחית באופן משמעותי ממשקלה הגבוה של הודאת הנאשם, ומתוכנה המפליל אותו. האפשרות כי הנאשם מסתיר אדם נוסף שהיה עימו איננה מופרכת, ומתיישבת עם אופיו והתנהגותו בחקירה, היינו, סירובו לאורך כל החקירה, ואף במהלך חקירות הצורך, למסור שמות של פעילים נוספים, זאת בשל החשיבות שנותן ל"דין מוסר".



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

21. בכל הנוגע לעקבות הצמיגים ושתי עקבות הנעליים שנמצאו באזור, ההתרשמות הכוללת הינה שנבדקו כיווני חקירה שונים לאור הממצאים שאותרו בזירה, אך אלה לא הובילו לממצאים ברורים. אין בממצאים אלה כשלעצמם כדי לפגום במשקל ההודאות.
22. יש לדחות את חוות דעתה של המומחית מטעם ההגנה, בנוגע להשוואת כתב היד של הנאשם וכתובות הגרפיטי שבזירה. מדובר בעדות לא מהימנה, בקביעות וממצאים שאינם מבוססים וכאשר בחקירתה הנגדית סתרה העדה את ממצאיה שלה.
23. באשר לאפשרות שהרקע להצתה הינו פלילי, הוברר כי הדבר נבחן על-ידי השב"כ ונשלל.
24. יש לדחות את טענת האליבי אשר הועלתה אך בפרשת ההגנה ולא על-ידי הנאשם עצמו. עדות ההגנה, ובהן אשת הנאשם, לא ביססו טענת אליבי. יש ממש בטענת המאשימה כי הזמנים עליהם הצביעה אשת הנאשם אינם סותרים בהכרח את תיאוריו של הנאשם בהודאותיו. הנאשם עצמו בהודאתו הבהיר את האופן בו פעל כדי לא להעיר את אשתו כשיצא לבצע את הפיגוע, וכיצד פעל כשחזר לביתו כדי שהיא לא תבחין בדבר.
25. יסודות העבירות בהן הואשם הנאשם, ובראשן עבירת הרצח, הוכחו. אשר לרפורמה בעבירות ההמתה שבוצעה במסגרת תיקון 137 לחוק העונשין, מתקיימות בענייננו למצער שתיים מהנסיבות המחמירות המנויות כיום בחוק: המעשה נעשה לאחר תכנון; המעשה נעשה מתוך מניע של גזענות או עוינות כלפי ציבור. על כן, אין הדין החדש מהווה דין מקל עבור הנאשם.

### האישום הראשון- חברות בארגון טרור

26. יסודות העבירה המיוחסת לנאשם, חברות בארגון טרור, כוללים שני רכיבים מצטברים. האחד, קיומו של ארגון טרור, והשני, חברות הנאשם בארגון.
27. הראיה הקבילה מכוחה מבקשת המאשימה להוכיח את קיומו של הארגון היא חוות הדעת המודיעינית, אשר מפרטת את האמור בחלקו הכללי של כתב האישום אודות ארגון הטרור ומטרותיו. ואולם, ההסתמכות על חוות הדעת ומסקנותיה הינה מוגבלת, בשל הקושי ליתן משקל גבוה לחלקיה המבוססים על חומר חסוי אליו לא נחשפו בית-המשפט וההגנה. השאלה העומדת בפנינו הינה האם די במסמכים הגלויים שצורפו לחוות-הדעת, בצירוף הפיגועים המפורטים בה והכתובות שנמצאו בזירות הפיגועים – כדי להוכיח קיומו של ארגון מעבר לספק סביר. לאחר בחינת הדברים, מצאנו כי קיים קושי לקבוע כך במידה הנדרשת בהליך פלילי.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

28. בעניינו של נאשם 2, קיומו של ארגון טרור אליו הוא משתייך, הוכח בעיקר על סמך הודאתו ומעשיו. נאשם 2 הודה בקשירת קשר לביצוע הפיגוע בדומא ובשלושה פיגועים נוספים, ובדבריו בפני המדובבים ייחס לארגון פיגועים אלה ופיגועים נוספים המנויים בחוות-הדעת. דברים אלה אפשרו לנו לקבוע מעבר לספק סביר כי מדובר בחבר אנשים שפעל כ"תבנית מאורגנת ומתמשכת" ולא בפעולות שבוצעו באופן אקראי. חוות הדעת המודיעינית שהוגשה, תמכה בראיות האחרות אך לא שימשה כראיה מרכזית לצורך הוכחת קיומו של הארגון. הראיות בעניינו של הנאשם דן אינן מאפשרות קביעה זו מעבר לספק סביר. נאשם 2 לא העיד במשפט שכן הודאתו ניתנה לפני פרשת ההגנה. לפיכך, אמרתיו, ובפרט התייחסותו לפיגועים המפורטים בחוות-הדעת, אינן קבילות ולא ניתן לעשות בהן שימוש לחובת הנאשם דן.
29. יתר על כן, אף אם נניח כי הוכח קיומו של הארגון הנטען בכתב האישום, אין בראיות שהוצגו כדי לקבוע מעבר לספק סביר את חברותו של הנאשם בן, וזהו רכיב מצטבר שיש להוכיחו לצורך הרשעה בעבירה דן.
30. הפיגוע בדומא אותו ביצע הנאשם אמנם מהווה "מעשה טרור". זו ראיה נסיבתית אך אין בה כדי ללמד כי הפיגוע בוצע על-ידי הנאשם במסגרת חברותו בארגון. מדובר באירוע יחיד שבביצועו מורשע הנאשם, ולא הוכח כי הוא שותף לאידיאולוגיה של הארגון הנטען. אין די בקיומה של ראיה זו כדי להוכיח את המחויבות וההזדהות שלו עם ארגון הטרור. לא ניתן, על סמך הראיות הקבילות שפנינו, לשלול את האפשרות כי מדובר באירוע שבוצע מתוך נקמה ובשל תפיסות גזעניות בהם מחזיק הנאשם, מבלי שהינו חבר בתשתית טרור מאורגנת, ומבלי שהוא מבקש להביא לערעור יציבות השלטון במדינה ולשינוי מדיניות, שזו מטרת הארגון כפי שצוינה בחוות-הדעת.
31. דברי הנאשם בפני המדובבים לפיהם נכח באירועים נוספים של פגיעות על רקע גזעני; חברותו של הנאשם עם אטינגר; התנהלותו בחקירה ובמשפט; כל אלה מעלים חשד כי הנאשם חבר בארגון, אך לא די בהם כדי להוכיח את הנדרש מעבר לספק סביר.
32. אשר להשוואה בין הנאשמים, נבהיר כי לא נעלם מעינינו הקושי הנובע מכך שהנאשם דן, אשר ביצע את הפיגוע, לא מורשע בעבירת החברות בארגון טרור, בעוד נאשם 2, שהורשע אך בקשירת קשר לביצוע הפיגוע, הורשע בעבירה זו. תוצאה זו נובעת מצבר הראיות השונה בעניינם של השניים. מדובר בשתי מערכות נפרדות של ראיות, ואנו מצווים לפסוק רק על פי הראיות הקבילות המונחות בפנינו.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 932-01-16 מדינת ישראל נ' בן אוליאל(עציר) ואח'

בעניינו של נאשם 2 מדובר בראיות רבות, אשר הצביעו מעבר לספק סביר על חברותו בארגון הטרור. נציין בקצרה את הדברים הרבים והמפורטים שמסר אודות הארגון במסגרת תרגיל המדובבים; את דבריו במסגרת סרטון ההסברה "עצורי תג מחיר מדברים"; את דבריו בפני חוקרי השב"כ אודות משנתו האידיאולוגית, הדומה עד מאוד לאמור במסמכי התשתית; את שיחתו עם אחיו כשבועיים לאחר הפיגוע בדומא, בהיותו במעצר בית, בה הוא מתייחס לפיגוע ומביע תקוותו כי זה יביא "להפיכה"; ואת העובדה שהורשע, פרט לקשירת הקשר לביצוע הפיגוע בדומא, בשלוש עבירות נוספות שבוצעו מתוך מניע גזעני ותואמות את מטרת הארגון. הנאשם שבפנינו מורשע בביצוע הפיגוע בדומא, שאכן חריג בחומרתו ובתוצאותיו הקשות, אך עדיין מדובר באירוע טרור אחד שאינו מוכיח בהכרח את מחויבותו והזדהותו עם הארגון. בחקירתו לא גילה הנאשם הזדהות עם הרעיון המסדר של התשתית, ערעור יציבות השלטון במדינת ישראל על מנת להביא להפיכה שלטונית וכינון שלטון מלוכני תיאוקרטי. הנאשם נשאל בנושא ומתשובותיו עלה כי הוא אינו מתחבר לאידאולוגיה זו, וכי כלל אינו שותף לשיח בנושא. חרף תשובותיו אלה, הנאשם לא נחקר עוד בנושא.

ניתן היום, כ"ד אייר תש"פ, 18 מאי 2020, במעמד הצדדים.

דבורה עזר, שופטת

צבי דותן, שופט

רות לורך, שופטת - נשיאה